

Politična in gospodarska globalizacija

Od starih časov smo poznali politično globalizacijo, čeprav ne pod tem imenom. Iz zgodovine vemo, da je vsaka država hotela podjarmiti svoje sosedje, če jih je le mogla. Zdobiti čim več ljudi, zemlje, moči, slave. To so skušale doseči s političnim delovanjem, pogodbami, ženitvami ali naseljivanjem, če pa ni šlo drugače, z vojsko, ki pa je le nadaljevanje politike z drugimi sredstvi, kot se pravi. A vedno so hoteli imeti neposredno oblast, z neposredno vlado, političnimi organi itd.

A danes se je svet spremenil, časi so postal drugi, posegi bolj indirektni. Svet se je v toliko civiliziral, da na vojaške posege ne gledajo več lepo, da tako politična nadvlada ni več v modi, vsaj javno ne. Zato pa močne države še niso odpovedale poseganju v druge države. A sedaj na bolj prefinjen, skrit način gospodarske globalizacije, ki pa ni nič manj učinkovit kot prejšnji. Na vladi ostanejo lahko isti ljudje, ali drugi bolj voljni iz iste države. A oblast, pravo, trdno oblast ima gospodarstvo močnejše države. Kar rečejo njeni gospodarstveniki, velja. In če se šibkejši upro, nič hudega. Odtegnejo jim gospodarsko pomoč in država ja strta, ne da bi kdo sprožil en strel ali polovil upornike.

Taka ekonomska globalizacija je dosežila, da se je razdelilo delo po svetu, a ne v prid posameznim državam, kar bi bilo politično pametno in moralno dobro dejanje,

ampak da služi kapitalu. Kjer je ceneje, naj delajo zanje. In če je drugje ceneje, gredo tja in prejšnji delavci jih ne brigajo več. Naj si država pomaga, kakor ve in zna. Ta pa ve, da če ni kupcev, ni proizvodnje. In če ni denarja, ni domačih kupcev. Odvisni so od tuje države, bolj kot če bi jih ta dejansko vladala. Ti pač poberejo dobiček, z zgubo pa naj opravijo domači. To dobro poznamo iz Argentine.

Da smo pravični, priznamo, da eksistira nekaka politična globalizacija. Mislimo na razne pakete, pogodbe, Združene narode in podobno. A ti veljajo samo kot pogovorni forum, kjer se lahko pogajajo, sklepajo in pomirjajo. A če gre zares, jih nihče nič ne vpraša, ampak naredijo po volji močnejšega. Zalivska vojna ali Balkan so nam pred očmi. In če Združeni narodi kaj sklonejo, je to mrtev papir, če velesili ni po godu. Primer Izrael.

Na to je v zadnjih dneh opozorila Cerkev, ko je dejala, da danes odloča gospodarstvo, ne politika. A da gospodarstvo samo ni socialno, razen kolikor mu je v dobiček. Le politično delovanje, če je pošteno, je lahko v splošno korist družbe. Ideje so tisto, ki vodijo svet v boljše življenje, ne dobiček, ki je koristen le za majhne skupine, ki jih ostali ne brigajo.

Globalizacija je potrebna, a duhovna, to je politična. Iz nje pa naj izvira in ji bo podrejena tudi gospodarska globalizacija

Romanje v Lujan

Delegat prelat dr. Jure Rode

V nedeljo, 13. maja, smo imeli Slovenci v Argentini svoje tradicionalno romanje v Lujan. Ta romanja so se začela že v tridesetih letih po zaslugi msgr. Janeza Hladnika.

Kot vsako drugo nedeljo v maju se je zjutraj zbralo okoli 2000 rojakov, članov predvojnne in povojne emigracije, njihovi sinovi in vnuki, morda tudi njihovi sorodniki Argentinci, veliko je bilo tudi takih, ki niso ohranili slovenskega jezika, a se štejejo za potomce Slovencev. Prišlo jih seveda največ iz Velikega Buenos Airesa, pa tudi iz Bari-

loč, Rosaria, Miramara, Mar del Plate in od drugod. Bili so tudi gostje iz Slovenije.

Romarsko mašo je imel delegat prelat dr. Jure Rode ob številnem spremstvu ministrantov. Ob oltarju sta bili postavljena slika Brezjanske Marije Pomagaj in bandera Svetogorske Marije z njeno sliko. Med mašo je bilo ljudsko petje. Pri pridigi je msgr. Rode razvijal duhovno misel iz evangelija tega dne o ljubezni.

Po opoldanskem odmoru so se rojak zbrali na procesiji, ki se je pričela z nagovorom dr. Andreja Pozničja, rojenega v Argentini iz naše skupnosti, ki pa deluje sedaj v Sloveniji. Tudi on je govoril o Mariji in njeni pomoči pri izpolnjevanju Jezusovih besed o medsebojni ljubezni.

Ob molitvi rožnega venca in petju Marijinih pesmi se je razvila mogočna procesija okoli trga ob udeležbi več desetih ministrantov, narodnih noš, šolskih otrok, deset duhovnikov pa okoli dvatisoč vernikov. V procesiji so častno mesto zastopali kip Luhanske, bandero Svetogorske in slika Brezjanske Marije, kakor tudi argentinska, papeška in slovenska zastava in druge zastave naših organizacij. Žal so zvočniki odpovedali.

Zatem se je v baziliki nadaljevala pobožnost s petjem litanij in blagoslovom z monštranco.

Nad. na 2. str.

Slovenski utripi

V soboto, 12. maja, so Slovenci v Združenih državah Severne Amerike odprli v Pennsylvaniji v Boroughu novo središče Slovenske kulturne dediščine - Slovenian Heritage Centre v okviru Slovenske narodne podporne jednote SNJP. To slovensko društvo je staro že 97 let. To je sicer lepa slavnost, ampak se zdi, da ne spada ravno pod gornji naslov.

Ker je SNPJ socialistične usmeritve in je bila pod komunističnim režimom v Sloveniji vedno podpirana, je razumljivo, da so povabili sedanjega predsednika republike Milana Kučana na otvoritev. To je zanje prav in hvalevredno in demokratično. Pa tudi to ne bi bil zadosten razlog, da novico uvrstimo pod naslov Slovenski utripi, kjer pregledujemo važne dogodke v Sloveniji.

A je še tretja stvar, ki pa zadostuje za to, in sicer novica, da so Kučanu podelili v nedeljo, 13. maja, častni doktorat Clevelandске državne univerze. To pa so druge strune. Takoj so vstale v ZDA in po svetu hude kritike na račun te počastitve velikega komunista in kot voditelja slovenske komunistične partije bivšega diktatorja v Sloveniji. Kot tak je vedno nastopal proti ameriškemu imperializmu in kapitalizmu, zagovarjal komunistično revolucijo in jo hvalil. Kako sedaj kaka severnoameriška univerza lahko podeli tak častni naslov nekemu, ki je imel za svoj življenjski cilj zrušiti ameriški način življenja in demokratično idejo, kakor jo pojmuje svobodni svet?

Takoj so pričela na to univerzo deževati pisma od demokratičnih Slovencev, ki so pojasnjevali, kdo je pravzaprav Kučan in kakšno je bilo njegovo zadržanje. Naj omenimo samo pismo univ. prof. Edija Gobca, ki je predsednici univerze to zelo podrobno razložil. Njegove točke jasno prikazujejo miselnost in zgodovino novega lavreata. Tudi Cvetko Falež, predsednik avstralske konference Svetovnega slovenskega kongresa, je na univerzo naslovil oster protest. Pa kot kaže, ni nič pomagalo. S to univerzo so sodelovali najvidnejši današnji slovenski politiki, seveda obrnjeni na levo, kot so Rupel ali Frlec, pa tudi sedanji

veleposlanik v Vatikanu dr. Karel Bonutti.

Zgleda, da je sedanja politika zmagala nad žalostno osebno zgodovino ameriškega počaščenca. Škoda.

In ko smo že pri tem političnem škandalu, naj omenimo še drug škandal iz Slovenije. To pa ni političen, ampak kriminalen - goljufija.

Poročali smo že, da je Slovenec Matjaž Rogelj postal svetovni prvak v računalniškem tekmovanju v Braziliji. Ali vsaj tako so pisali slovenski časopisi.

A podrobnejša poizvedovanja so odkrila vso resnico. V Rio de Janeiru slovenski diplomati o tem niso nič vedeli, v vsej Braziliji tudi nihče. Takega tekmovanja sploh nikoli ni bilo. Matjaž Rogelj je s ponarejenimi dokumenti, češ da naj bi na podobnem tekmovanju v Ljubljani leta 1996 zasedel prvo mesto in tako bil izbran za udeležbo v Rio de Janeiru, dobil podporo U\$S 50.000 od ministrstva za šport in mesta Ljubljane. Časopisom je kar sam pošiljal poročila o svojih „uspehih“.

Ker se je stvar pričevala zdeti sumljiva, so na ministrstvu zadevo predali kriminalistični policiji. Ta je ugotovila vso resnico pri goljufiji, aretirala Roglja in poslala ovadbo sodišču. Oblasti sedaj zahtevajo na sodišču povrnitev denarne podpore.

Tudi v Sloveniji so prefriganci, niso samo v Argentini „los vivos“.

Po drugi strani pa je poslanska skupina socialdemokratske stranke vložila predlog sprememb in dopolnitev Zakona o davku na dodano vrednost (to je v Argentini IVA), za katerega predlaga, da ga DZ čimprej sprejme. Predlagane spremembe uvajajo ukinitve davka predvsem za knjige, filme, glasbo s področja književnosti, umetnosti in znanosti, kar pomeni, da bi se te kulturne dobrine pocenile za osem odstotkov.

S tem pa se bo olajšal ekonomski položaj slovenske kulture. Slovenska kultura (posebej še slovenska knjiga) je temeljna vsebina slovenske identitete, zato mora država zagotoviti čim večjo dostopnost Slovencev do kulturnih dobrin. Torej ravno nasprotno od Argentine.

Zastave v procesiji

STRAN 3:

Zgodilo se je v Carapachayu

Naša skupnost živi

V torek, 1. maja je bil mladinski turnir v Slovenski vasi.

V sredo, 2. maja je bil v Slovenski hiši redni sestanek Zveze slov. mater in žena. Po seji upravnega odbora so navzoče imele razgovor z go. Sonjo Tavčar o njenem odhodu iz Slovenije in prihodu v Argentino.

V soboto, 5. maja, je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj molitvena ura. Za prvi petek v mesecu so bile svete ure v cerkvi Marije Pomagaj ter po krajevnih domovih.

V nedeljo, 6. maja, je bila 41. obletnica Slovenskega doma v Carapachayu. Praznovanje se je pričelo s sv. mašo. Po kosilu je bil kulturni program. Pozdravne besede je izrekla povezovalka lic. Andrejka Papež Córdoba. Pozdravila sta tudičasni odpravnik poslov Rep. Slovenije v Argentini opolnomočeni minister Tomaž Kunstele ter predsednik Zedinjene Slovenije dipl. časnikar Tone Mizerit. Sledil je lep kulturni program, nato je bila prosta zabava.

V četrtek, 10. maja je bila v Slovenski hiši seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije. Vodil jo je predsednik dipl. časnikar Tone Mizerit.

V petek, 11. maja, je bila v Slovenski hiši seja Medorganizacijskega sveta katero je vodil predsednik Zedinjene Slovenije

je dipl. časnikar Tone Mizerit.

V soboto, 12. maja je bilo v Našem domu v San Justu 3. kolo 1. medkrajevnega turnirja v odbojki SDO-SFZ.

V nedeljo, 13. maja je bilo vsakoletno vseslovensko romanje v Lujan. Ob 10. uri je bila romarska sveta maša za vse žive in mrtve Slovence v Argentini. Daroval jo je delegat za slovensko dušnopastirstvo v Argentini prelat dr. Jure Rode. Popoldne je bil nagovor dr. Andreja Pozniča in procesija. Nato so bile pete litanije Matere božje z blagoslovom in sklepno pesmijo. Romanja se je udeležilo lepo število rojakov.

Na 27. knjižnem sejmu v Buenos Airesu smo imeli tudi Slovinci svojo vitrino. Pripravilo jo je društvo Zedinjene Slovenije s sodelovanjem Slovenske kulturne akcije. Tehnično delo je izvedel arh. Ivan Kogovšek. Vsebovala je publicistiko naše skupnosti, zadnja dela naših avtorjev ter številne knjige iz Slovenije o slovenskih pokrajinah, slovenski umetnosti in kulturni dediščini.

Širši odbor ramoškega odseka Zveze slov. mater in žena - katerega vodi ga. Pavla Škraba - se je znatno razširil. V bližnjih tednih bodo odbornice organizirale romanje v San Nicolas.

D-ova za tisk. ref. Zedinjene Slovenije

Romanje v Luján

Nad. s 1. str.

S tradicionalnim petjem pesmi Marija skoz življenje se je romanje končalo, verniki so odhiteli na svoje domove z upanjem na drugoletno snidenje na tej največji slovenski manifestaciji v Argentini.

ISTOČASNO TUDI NA BREZJAH

Medtem ko smo Slovenci v Argentini bili v Lujanu pri maši, so ob 15. po slovenski uri naši rojaki v Sloveniji bili pred luhansko Marijo na Brezjah. Prof. Ivan Vombergar je igral na orle, Marko Fink pa je zapel tri Marijine pesmi.

Pred tem pa je Izseljensko društvo Slovenija v svetu priredilo izlet v muzej v Kropo in do cerkvice Sv. Primoža na Jamniku.

Foto Marko Vombergar

Popoldanski govornik dr. Andrej Poznič

Ministranti pred oltarjem

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Čeprav brezup osvaja široke plasti prebivalstva, lahko vendar na argentinskem nebu zaznamo nekaj znamenj, ki obetajo izboljšanje. V tem položaju je hvalevredno opozorilo, ki so ga argentinski škofje naslovili na vlado in narod, kjer ostro opozarjajo, da je skrajni čas začeti z resnim in odgovornim delom.

POLITIČNA PODLAGA

Večkrat smo že omenili, da je eden važnih vzrokov težkega argentinskega položaja tukajšnja politična nestabilnost. V tem oziru je imel bivši predsednik Menem lažji položaj, ker je bila njegova oblast vseobsegajoča. Dejansko je v stranki in v vladi imel prvo in zadnjo besedo, kar je pomenilo, da so zadolžene osebnosti ali skupine, najsi bo v političnih ali gospodarskih vprašanjih, vedno vedele na koga se obrniti. Bil je „kaudižo“ in se tako zelo dobro prilagodil politični miselnosti in čutenju argentinskega naroda.

Kaj drugačen je primer Povezave, ki vlada dandanes. Ne le, da predsednik De la Rúa nima na vajejih lastne radikalne stranke, še manj Frepasa, temveč v teh strankah samih tudi ni enotnosti. To se potem pozna v parlamentu, ko vladna parlamentarna skupina nastopa anarhično in se atomizacija mnenj pozna pri glasovanju.

Povezava ima v tem oziru veliko smolo. Prva sestavina, ki je radikalizem, je razdeljena na dva vidna dela. Predsednik stranke Alfonsin sicer skuša ohraniti svoje čete bolj ali manj povezane, pa mu mnogokrat spodleti, ker je preveč ideoloških a tudi drugih interesov. Drugi del Povezave, ki je Frepaso, pa sploh nima enotne linije. To se je že prej pokazalo pri notranjih volitvah, ko je prišlo do hudih ideoloških debat. V tem stanju je razumljivo, da se pojavi nezadovoljstvo in se množijo uskolki, ko je krmilo države prišlo v roke liberalnega ministra Cavalla.

Frepaso pa ima še dotane težave. Ustanovitelj in dosedanji vodja Carlos „Chacho“ Alvarez je na vsej črti odpovedal. Ne le da je odstopil z mesta podpredsednika države, ne le, da je zapustil vodstvo stranke in stranko samo, marveč sedaj od zunaj ostro kritizira celotno delovanje. Frepaso je sama v sebi neke vrste povezava in to se tembolj pozna sedaj, ko je treba poiskati novega voditelja. Dva tedna si že veljaki posameznih skupin belijo glavo in skupno iščejo izhoda iz zagate, a ga še niso našli. Ibarra bi bil priličen, a ima dovolj skrbi z vodstvom uprave avtonomnega mesta Buenos Aires.

Tako se je Cavallo znašel ob krmilu države z dodatno skrbjo, kako zagotoviti stabilnost gospodarstva sredi političnega kaosa. Od tu razni poizkusi, da sč zagotovi zaslonbo za svoje načrte pri peronistih in z njimi doseže neke vrste dogovor. To mu je vsaj delno uspelo, ko so se preteklo nedeljo zbrali v mestu San Francisco v Kordobi predsednik De la Rúa (bil je rojen v tem mestu), minister Cavallo, pa guvernerja De la Sota in Reutemann. Oba sta poudarjala svojo dosedanjo podporo vladi, „saj skoraj nismo bili opozicija,“ kot je nekoliko nainvno trdil guverner province Santa Fe.

VSAK PO SVOJE

Vendar ima opozicija isti problem. Zlasti z ozirom na prihodnje volitve, se nočejo kazati preblizu sedanje vlade, a se tudi med sabo ne razumejo. Prav pretekli teden sta sedanji in bivši guverner province Buenos Aires v javnosti predstavila lastno parlamentarno podskupino, kateri sta dala ime „Federal“. Od sto poslancev, ki jih imajo peronisti v parlamentu, jima je uspelo zbrati kar 45, ker se jim je v zadnje trenutku

pridružilo nekaj menemistov. To je sama po sebi izredna sila, ki lahko vsak hip spremeni sorazmerje v poslanski zbornici.

Jasno je tu razvidno, da jih ne skrbijo le prihodnje parlamentarne volitve, temveč da poželjivo gledajo na predsedniške volitve leta 2003. Duhalde in Ruckauf sta si pametno razdelila območje, katerega nadzirata. Duhalde je že enkrat pogorel s predsedniško kandidato in se je, kot trdijo v njegovem ožjem krogu, odpovedal predsedniški slavi (in odgovornosti). Zato to področje prepušča Ruckaufu, sam pa trdno drži v rokah vajeji stranke.

Njima nasproti stojita De la Sota in Reutemann. Posamezno vsak izmed njiju nima večjega izgleda za uspeh, a če se povežeta, imata številne prednosti. V poslanski zbornici pa imata 40 poslancev in precejšnjo premoč v senatu. Za njima se uvrstijo domala vsi vodje peronistične stranke iz notranjosti države. A prav ta zaslonba ima svoje težave, ker je težko uskladiti voljo in želje tako številne družčine.

TEŽAVE IN KRIŽI

Cavallo je v preteklem tednu storil še en korak naprej, v pridobivanju na moči. Tako nadzorstvo carine, kot DGI (inštitucija za pobiranje davkov) sta ponovno prišla pod nadzorstvo gospodarskega ministrstva. Dolej sta bila pod okriljem šefa vlade ali koordinacijskega ministra, ki je trenutno Chrystian Colombo.

A po drugi strani se pojavljajo nove težave. Ne vidi se jasno, kako bo potekla zamenjava bonov zunanega dolga, od katere si je minister mnogo obetal. Po drugi strani pa se množijo točke socialne napetosti, ki lahko vsak čas izbruhnijo v pocestne spopade. Vedno več je krajev v državi, kjer brezposelni in nezadovoljni zasedejo ceste, pretrgajo promet in zahtevajo raznih podpor in ugodnosti.

Vlada v nezaupanjem gleda te manifestacije ter sumi, da so za njimi levičarske borbenne skupine (agrupaciones combativas bonaerenses). Prav te dni so voditelji takega protesta v občini Matanza, ki držijo pretrgano državno cesto št. 3, pozvali odgovorne drugih skupin, naj se jim pridružijo. Istočasno so prekinili pogajanja, ki so ji dotlej vodili s predstavnikmi vlade. Položaj se lahko izmaliči in pripelje do kakega večjega izbruha.

NEKAJ IZVIRNEGA

„Danes domovina zahteva nekaj izvirnega.“ Tako je naslov pastirskemu pismu, ki ga je argentinska škofovska konferenca naslovila na vlado, politike in narod sploh. Tam škofje ponovno opozarjajo na težak položaj, v katerem je v korenini ogrožena sama narodna istovetnost in celota. Trdijo, da „se politika izmaliči, kadar jo finančne skupine spremenijo v orožje lastnih interesov“. Ponovno svarijo pred družbenim razkrojem, ki je posledica hude revščine, ki prizadeva ogromni del državljanov. Trdijo, da je demokracija pozabila na svoje bistvo, in znova obsojajo korupcijo in divji liberalizem.

Pismo pravzaprav ne pove nič novega. V novi obliki in z drugimi besedami ponavlja, kar škofje trdijo vsa zadnja leta in že desetletja: kriza je socialna, gospodarska in politična. A bistveno je kriza moralne narave. In dokler se v tem vodstvena plast družbe ne spreobrne, spokori in stopi na pravo pot, ne bomo našli rešitve, temveč bomo vedno dalj od nje.

Škofje v svojo kritiko ne vključijo samo vlade, temveč kažejo napake celotne politične skupnosti, pa tudi gospodarskih in finančnih krogov. Če bo pa njihova beseda kaj zalegla, je veliko vprašanje. Dolej se je politična srenja kaj malo ozirala na njihove izjave in prošnje. Posledice so vsem pred očmi.

Slovinci v Argentini

CARAPACHAY

Kaj se je zgodilo v domu

Zadnje nedelje smo se posebno lepo imeli v domu. 1. aprila, na tiho nedeljo, so mladi pripravili na dvorišču lep obred pred mašo. Povečali so slike Bergantovega križevca pota, jih porazdelili po steni doma in vsi skupaj smo po lepo pripravljem besedilu sledili Jezusu ob njegovi žalostni poti. Na cvetno nedeljo smo imeli blagoslov oljk in butaric, potem pa lepo sveto mašo. Kot ponavadi smo bili deležni tudi domačega kosila. Na samo velikonočno nedeljo, po prelepi vstajenjski maši pa smo imeli zajtrk s pravo potico, delo gospe Mimi, in da ne bi pozabili na staro slovensko navado so otroci „kotalili“ pirhe. Pa je bilo naslednjo nedeljo, belo nedeljo, spet lepo. Na desni strani oltarja smo obesili veliko sliko Usmiljenega Jezusa, kateremu iz strani tečeta kri in voda. Tudi malo sličico z napisom je vsak dobil za spomin.

6. maja je pa prišel težko pričakovani dan: 41. obletnica doma. Dvignili smo obe zastavi, peli obe himni in predsednik doma Franci Žnidar nas je na dvorišču lepo po-

zaplesale v novih oblekah. Ani Klemen je občuteno podala pesem „Vrnitev v pepelnici“, našega dolgoletnega člana Franceta Papeža ob izidu knjige njegovih poezij v Sloveniji.

Naši mladi so v narodnih nošah navdušeno zaplesali belokranjski kolo. Predsednik Zedinjene Slovenije, dipl. časnikar Tone Mizerit je pa podal nekaj vzpodbudnih misli, kako naj bomo zvesti Bogu in svojim idealom. Najmlajši učenci naše sobotne šole so prisrčno zapeli nekaj pesmic. Zatem je govoril tudi opolnomočeni minister Tomaž Kunstelj, začasni odpravnik poslov Republike Slovenije v Argentini. Pozdravil nas je, nam čestital in nas bodril, naj vztrajamo pri delu za ohranjanje slovenstva. Ob zvokih Avsenikovega venčka valčkov so zaplesali še člani naše folklorne skupine „Maribor“ in s plesom in petjem navdušili vse občinstvo. Večkrat se reče, da lepo petje dušo greje, zato je višja skupina osnovne šole Josipa Jurčiča zapela nekaj znanih pesmi.

Pa naj še omenim, kar je Andrejka povedala: „Ko so jeseni leta 1813 Francozi zapuščali naše kraje, je pisatelj Charles Nodier, ki je urejal Ura-dni list v Ljubljani, napisal oz-načbo prebivalcev Ilirije, kamor smo spadali tudi Slovenci do Save, označbo, ki jo s ponosom beremo, ki pravi o Ilirih: Bilo je ljudstvo brez morilcev, brez

zdravil. Sveto mašo je daroval mons. dr. Jure Rode ob nabito polni dvorani. Po maši pa so po stari slovanski navadi na dvorišču ponudili gostom kruh in sol. Tako smo počakali na kosilo. Ob 13. uri, kot je bilo napovedano, so se odprla vrata lepo okrašene dvorane in gostje in domači so posedli k mizam. Gospe so predbro sku-hale, mladi so pa pridno in urejeno stregli

in vsi so bili, hvala Bogu, zadovoljni. Medtem je pa že zunaj stala stojnica s slovenskimi spominčki, zgoščenkami, kasetami, toplo kavico in potico, za kar so poskrbeli člani folklorne skupine „Maribor“.

In pričeli smo s kulturnim programom. „Kjer rod je moj, kjer sin je tvoj, tam si Slovenija!“ To je bilo letošnje geslo. Oder z zavesami je bil lepo okrašen z rdečimi nageljni in zelenjem. Zadaj pred svetlo modro zaveso zemljevid domovine, zraven velika slovenska zastava, na levi strani pa geslo. Andrejka Papež-Córdoba je najprej pozdravila navzoče in že so male deklice

tatov, brez slabih ljudi. Bil je to narod, ki smo ga skoraj morali učiti rabiti ključavnico in zapah, bila je sploh najboljša družba dobrih ljudi, ki jih je Bog postavil na zemljo, med njimi bi si želel umreti...“

In ker se bliža deseta obletnica osamosvojitve Slovenije, smo želeli pripraviti nekaj posebnega. Ob nežni, lepi glasbi smo na belem zemljevidu Slovenije prikazali diapozitive naše domovine, ob recitaciji Kunterjeve poezije „Domovina“. Ko so pa za konec prišli po sredi dvorane vsi nastopajoči na oder in navdušeno zapeli „Prijatelji, ostanimo prijatelji,“ je bilo res veselo. Res

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

S prvo sredo v aprilu smo pričeli z rednimi sestanki, ki naj bi se nadaljevali tja do konca leta, če Bog da.

Že na lanskem zaključnem srečanju smo prosile našega asistenta dr. J. Rodeta, da bi kot otvoritev letošnje poslovne dobe nadaljeval s predavanjem o osebnosti in življenju škofa dr. Gregorija Rožmana. Poleg svoje študije, s katero je zaključil simpozij v Rimu v septembru 2000, nam je prikazal še popolnejšo podobo našega pastirja v domovini in tujini. Lik te osebnosti zahteva jasnost in resnico neizpodbitnega delovanja za dobro naroda v vseh težkih trenutkih vojne, okupacije, revolucije in odpora.

Naš Mojzes se kljub nasprotovanju vedno bolj postavlja v pravo luč velike osebnosti in svetniškega zadržanja. Nekrnavo mučeništvo je doživljal v hudih notranjih bojih, ko se je izpostavil z vsem pogumom, neglede na čast in slavo, s čistim naukom Cerkve proti marksistični teoriji dialektičnega materializma, v katerem je videl največjo nevarnost za ves slovenski rod. Izkazuje se pravilnost njegovega dalekosežnega gledanja, a je trpel z žrtvami pobitega domobranskega odpora, begunec med begunci, bodril, tolažil, pisal in molil do zadnjega diha z rožnim vencem v roki.

Asistent se je s sinovskim spoštovanjem in ljubeznijo z izbranimi besedami, v nekem svečanem vzdušju, dotaknil bolečih

točk preteklosti v zvezi z našim škofom dr. G. Rožmanom, priklical v sedanost krivično obsojanje njegove osebe in dela. Hvaležne smo asistentu, čeprav smo ganjene opustile zaslužen aplavz, vendar s sklepom, da bomo odslej še bolj zavzete za pravo in zaslužno mesto dr. Gregorija Rožmana v zgodovini slovenskega naroda.

Izbrale smo si geslo. V letu dialoga smo uporabile slovenski pregovor: LEPA BESEDA - LEPO MESTO NAJDE! Sveti oče Janez Pavel II. je že prvi dan v letu 2001 prosil za konstruktivno govorico, ki vodi k miru in civiliziranemu sožitju. Imejno pred očmi skozi te nemirne čase njegov klic, ki nas usmerja k družbenemu napredku kulture in nenasilja. Upajmo, da se udejanjajo dobre besede v zavzetih srcih; BOG DAJ!

Predsednica Pavlina Dobovšek se v svojem imenu in z odborom zahvaljuje vsem, ki so posredovali osnutke za naše voščilnice, in vsem, ki so segali po njih; znatna je ta pomoč! Prav tako darovalcem v naš dobrodelni sklad. Z obžalovanjem ugotavljamo že več let, da se moramo ukvarjati veliko več kot prej s socialnim delom. Zveza ima v pravilniku to postavko, ki prihaja s skrbjo v ospredje. Zaupajmo v božjo pomoč in dobrosrčnost rojakov po reku: Eno narediti in drugega ne opustiti!

Hvala lepa!

ZVEZA

Občni zbor Zedinjene Slovenije

POROČILO MLADINSKEGA REFERENTA STANKA JELENA

V preteklem letu je mladinski referat nadaljeval s svojim delom. Žal nam tudi v tem obdobju ni uspelo, da bi imeli redne seje, a delo zaradi tega ni preveč trpelo in smo marsikaj naredili.

Bistveni namen je bil doseči čim tesnejše sodelovanje z mladinskimi organizacijami. V tem pogledu smo bili vedno na razpolago tako zveznemu odboru kot krajevnim. Vodja referata je bil v stalnem stiku z vodstvom mladine.

Na podlagi izkušenj prejšnjega leta smo se vrgli v delo. Na razpolago smo jim bili za pomoč pri organizaciji njihovih zveznih prireditvev in sicer: mladinske tekme; proslava 50. obletnice SDO-SFZ, 17. junija; Glasbeni večer, 19. avgusta; skupni Mladinski dan, 5. novembra. Prav tako smo jim tudi stali ob strani in jih spremljali na množičnem obisku v Mendoza 14. in 15. oktobra, ob priložnosti 50. letnice tamošnjih mladinskih organizacij. Tega potovanja se je udeležilo nad 130 mladih, ki so z avtobusi pohiteli v Mendoza.

Posebej je referat tudi v letu 2000 organiziral poklicni orientacijski tečaj. Vodila ga je lic. Metka Praprotnik Luna in se je začel 26. avgusta. Začeli smo ga pripravljati že sredi leta in povabili zlasti dijake četrtega letnika Slovenskega srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka. Udeležilo se ga je 14 dijakov, ki so vsi tečaj dokončali in prejeli tudi zadevno potrdilo.

S strani referata smo bili v stalnem stiku z uredništvom Svobodne Slovenije, ki je po svoji mladinski dopisnici stalno poročalo o

veliko ljudi je pomagalo, ne bomo jih imenovali, da ne bi na koga pozabili. Iskrena hvala vsem, prav vsem, ki so sodelovali na katerikoli način, da je bilo praznovanje 41. obletnice lepo, domače, prisrčno, veselo in uspešno. Bog daj, da bi karapačjski dom doživel še mnoga leta!!! **Marjana Pirc**

vseh mladinskih prireditvah in za kroniko naše skupnosti beležilo življenje mladine.

Posebna novost lanskega leta pa so bile seje tistih, ki se po Domovih zavzemajo za delo z odraščajočo mladino. Te seje je na pobudo Alberta Malovrha pomagal organizirati naš referat v sodelovanju z mladinskim dušnim pastirjem. Pri tem je sodelovalo več oseb, ki se posvečajo zlasti delu z naraščalniki. Kot sad teh srečanj je bilo posredovano vsem Domovom bogato gradivo programov za srečanja mlajših. Doba, za katero se zavzemamo, je med končano slovensko osnovno šolo in do šestnajstega leta, ko so sprejeti v mladinske organizacije. Društvo se je zavzelo tudi na seji Medorganizacijskega sveta, da bi v vsakem Domu imeli osebo, odgovorno za naraščalnike, organiziranje sestankov in vodstvo teh skupin. To upamo v prihodnje še bolj poživiti.

Vodja referata pa je bil tudi v stalnem stiku in prisoten na srečanjih organiziranja slovenske nogometne ekipe iz Argentine, ki bo letos pod okriljem našega društva odšla na turnejo v Slovenijo. To je novo področje, ki ga bomo morali imeti na vidiku in na skrbi.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem, ki so na katerikoli način pomagali pri delu za mladino. Vodstvu mladinskih organizacij pa ponovno potrdil pripravljenost za sodelovanje. Naj vedo, da bodo v mladinskem referatu in v našem društvu sploh vedno našli oporo za njihovo delo.

V IMENU KULTURNEGA REFERATA ARH. JURE VOMBERGAR

Podal je poročilo o skupnih prireditvah, ki jih je imelo društvo v preteklem letu.

Omenil je Domobransko spominsko proslavo, uspelo praznovanje slovenske državnosti ter Slovenski dan, ki se je lani vršil skupaj s Pristavskim.

Vse prireditve so bile dobro obiskane, resno pripravljene in sprejete z velikim navdušenjem.

Nadaljevanje prihodnjic

Razstava iz Slovenije

Pred dnevi sta razstavljala v Buenos Airesu dva slikarja iz Slovenije, Almira Bremec in Marjan Miklavc. Njune slike, kot je pisala kritika v tukajšnjih časopisih, so polne imaginarnih pokrajin, ledenega neba in nežnih aktov.

Žal pa se dogodila nerodnost, kar je gotovo premilo rečeno. Pot jima je organizirala Slovenska izseljenska matica. In kako!

Ko sta se slikarja znašla v Buenos Airesu, sta ugotovila, da so jima priredili razstavo v **Jugoslovanskem** podpornem društvu Naš Dom v Boki. In ne samo to, časopisom so dali informacijo, da bosta predstavljala

slike **jugoslovanski** skupnosti. Tudi je bilo v poročilih precej netočnosti.

Razumemo, da nekaterim časnikarjem ni jasno, kaj danes pomeni Jugoslavija in Slovenija. Kriva za to je SIM, ki je dala denar in poslal umetnika, ki nista vedela, kam. Ni bila razstava v kakem slovenskem domu, (v Triglavu so razstavljali že mnogi slovenski umetniki), peljali su ju med Srbe in druge slovenske Jugoslovane, ki so se jih pred leti predvojni naseljenci komaj znebili.

Ali je potemtakem Slovenska izseljenska matica še sploh slovenska?

Slovenski šolarji znajo veliko

Vedno smo Slovenci trdili, da imamo dobre šole in da so že od XIX. stoletja tudi naši kmečki ljudje zelo izobraženi, kulturni in da radi beremo knjige, česar npr. ne moremo trditi za preproste Nemce. Znano je, da ko so izhajale prve Mohorjeve knjige, so jih brali tudi nepismeni ljudje, zbrali so se namreč pozimi pri kakem kmetu ob petrolejkah in jim je kak študent pričel brati kako Mohorjevo knjigo, ki so jo napeto poslušali. Nadaljeval je z branjem naslednji večer in tako naprej, dokler ni prebral vseh knjig ali pa se je končala zima.

Šole v Sloveniji so bile stroge, resne in so naučile veliko naše mlade. To se ni zgubilo s časom, šole so tudi sedaj dobre. Saj vidimo, da Slovenci brez težav postanejo znanstveniki, profesorji na univerzah itd. Pa to ni samo hvalisanje vase zaverovanih rojakov.

V italjanskem časopisu Corriere della Sera z dne 9. maja 2001, v oddelku za kulturo, smo našli pogovor, ki ga je časopis imel z Viviano Reding, ki je evropska komisarka za izobrazbo in kulturo. Ta Luksemburžanka je center velikega projekta, v katerem sodelujejo ministri petnajstih držav Evrope, ki pripravljajo izboljšanje izobrazbe na celotnem kontinentu. Najprej so pregledali znanje osnovnošolskih otrok v raznih panogah: to je v poznanju tujih jezikov, sposobnosti branja, v matematik in znanosti.

Ugotovili so, da je poznanje gornjih postavk v različnih državah Evrope različno. In so prišli do zanimivih zaključkov, da največje države, ki so bile vedno sma-

trane kot najboljše, niso dosegle prvih mest, ampak so bile prve manjše države, za katere se nikoli ni govorilo v veliki Evropi o njihovi kulturi.

Za nas Slovence najbolj zanimivo in častno je dejstvo, da je v teh raziskavah Slovenija med prvimi. Žal smo dobili podatke le za prvih pet mest, med katerimi je v dveh panogah Slovenija. Verjetno je, da je tudi v drugih zaseda višja mesta.

Poglejmo statistiko, ki jo je podala evropska komisarka Reding.

V sposobnosti branja je Slovenija med temi 15 državami na petem mestu, Pred njo so Finska, Francija, Švedska in Madžarska. V tej panogi so ocenjevalci analizirali sposobnost 14-letnih otrok v branju znanstvenih tekstov, pesmi in raznih dokumentov.

V drugem raziskovanju, v poznanju **znanosti**, so Slovenci dosegli še boljšo oceno, prav častno. Dosegli so tretje mesto, za Holandsko, in Češko, in pred Avstrijo in Bolgarijo. Tu so upoštevali 13-letne šolarje.

Naj navedemo še drugi dve analizi, kjer žal Slovenije ni, ker so podani samo podatki do 5. mesta. V razpredelnici **Tuji jeziki** so zasedli prvih pet mest Luksemburg, majhna država sredi med Francijo in Nemčijo, Švedska, Danska, Holandija in Finska, v **Matematiki** pa Belgija, Češka, Avstrija, Madžarska in Francija.

Lahko nam je v resnični ponos, da so naši dijaki med prvimi v Evropi. To nam daje tudi pogum za prihodnost Slovenije v sklopu evropskih narodov vsaj glede na naše šole in znanje naših učencev.

Po svetu

IZPLAČILA PRISILNIM DELAVCEM

Izplačilo odškodnin prisilnim delavcem v času nacizma ne bo mogoče pred poletnimi parlamentarnimi počitnicami, je izjavil nemški kancler Gerhard Schroeder. Odposlanec nemške vlade Otto Lambsdorff je bil namreč zelo razočaran nad odločitvijo ameriške sodnice Shirley Kram, ki je v četrtek zavrnila vse skupinske tožbe proti nemškim podjetjem na ameriških sodiščih, saj po njegovih besedah ni postavila sprejemljivih pogojev. Kramova je zahtevala, da nemška podjetja iz sklada za izplačila odškodnin te izplačajo tudi žrtvam avstrijskih bank.

ŠIRJENJE EVROPSKE ZVEZE

Skoraj polovica Nemcev se boji posledic načrtovane širitve EZ na Vzhod, so pokazali izsledki raziskave za nemškega časnika Welt am Sonntag. Kar 46% jih namreč meni, da širitev evropske petnajsterice Nemčiji bolj škodi kot koristi, 43% vprašanih pa je na vprašanje, če širitev EZ na Vzhod Nemčiji dolgoročno prinaša škodo ali korist, odgovorilo, da je širitev za Nemčijo koristna. V vzhodnem delu Nemčije je delež nasprotnikov širitve EZ še večji in znaša kar 52%, le 37% pa jih širitev ocenjuje kot pozitivno (Kaže, da so Vzhodni Nemci pozabili, da so

pred padcem berlinskega zidu tudi oni bili v Vzhodni Evropi).

NE, NI RES

Na 46. popevki Evrovizije v danskem Kopenhavnu je zmagala Estonija s pesmijo Everybody. Slovenija je nastopila kot 17. po vrsti s pesmijo Ne, ni res (Energy), ki jo je v angleščini zapela Nuša Derenda. Pred nastopom je veljala za eno od favoritk, a se je končno uvrstila na sedmo mesto. Na tokratnem Evrosongu se je za najboljšo pesem potegovalo 23 držav. Tekmovanje je potekalo na osrednjem kopenhavnskem stadionu Parken. Vsakokratni zmagovalec je gostitelj naslednjega tekmovanja.

Za smeh

Dijak je na neki železniški postaji za trenutek izstopil. Da bi si zapomnil, kam se mora vrniti, je na vagonu prebral številko: 1492. „Aha,” je dejal, „odkrijte Ameriko.”

Ko so po zvočniku napovedali odhod vlaka, je dijak ves obupan letel po tiru in vpil. „Gospod sprevednik, katerega leta je Kolumb odkril Ameriko?”

Bajo la tierra de la lejana Eslovenia

Luciana Rovere de Hurlingham, licenciada en turismo, viajó a Eslovenia en 1998. Acerca de sus impresiones escribió en el prestigioso diario la Nación el día 28 de marzo de 2001. Transcribimos algunos párrafos.

Fuera de los circuitos europeos tradicionales, aunque no menos sugestivos, se encuentra Eslovenia, un país que se caracteriza por la sencillez y la hospitalidad de su gente. También por la belleza y variedad de sus paisajes.

Con una vista alpina muy similar a la de Austria, el país alberga regiones densamente arboladas, montañas que forman partes de los Alpes Julianos (el monte Triglav con sus 2853 metros es su punto más alto), tres ríos que fluyen a través del noroeste, una amplia meseta caliza interrumpida por depresiones y alineaciones montañosas llamada Karst y una franja costera que se extiende por 45 kilómetros sobre el mar Adriático.

Pero lo que más atrae al visitante es el misterioso mundo de la gruta karstica de Postojna, cuya longitud alcanza 23 km. Ubicada al sudoeste de Eslovenia, fue modelada por gotas de agua durante millones de años formando estalactitas y estalagmitas. La erosión provocada en la roca por el paso de un río subterráneo, fue su origen. Además es la más famosa de las 50.000 que

se encuentran en la región de Karst.

Una parte del recorrido se realiza en tren y luego se continúa a pie. En la gruta se experimentan todo tipo de sensaciones: frío — la gruta tiene una temperatura constante de ocho grados — una leve impresión de soledad, necesidad de mantenerse en silencio. Ocurre algo notable. Nadie quiere retrasarse, contrario a lo que suele pasar en la mayoría de las visitas guiadas.

Allí las estalactitas y estalagmitas dibujaron durante años siluetas con diversas formas. Es llamativa la existencia en las profundidades de esta gruta de un pequeño animal acuático llamado proteus anguinus. Se trata de un anfibio color blanco, casi transparente, debido a la falta de contacto con la luz solar. Durante mi visita yo lo pude ver. Fue una imagen realmente sorprendente.

Testimonios en la entrada de la gruta muestran que la misma fue descubierta en el siglo XIII y que hace casi 180 años personas de todo el mundo la recorren para contemplar su increíble belleza.

Por mi parte tuve la dicha de conocer este lugar a los veintisiete años, luego de pasar algunos días de mi niñez observando con curiosidad los fotos de la gruta en un libro de Eslovenia que mis abuelos trajeron con ellos cuando dejaron su tierra natal para instalarse en la Argentina.

Spet bosta pela v Buenos Airesu

Festivales musicales - Glasbeni dnevi je organizacija, ki skupaj z Bachovo akademijo že 25 let prireja mednarodne koncerte v tukajšnjem velenestvu.

Pred dnevi so začeli z letošnjim delom.

Pri tem je za nas važno, da bosta v tem okviru pela v Teatru Colon naša mednarodno znana pevca Bernarda in Marko Fink.

Kot počastitev 25-letnice dela te glasbene ustanove bodo v Colonu priredili recital

25. julija, kjer bodo sodelovali Bachova akademija, svetovno znana Camerata Bariloche, med solisti iz vsega sveta pa tudi naša rojaka, rojena v Argentini, Bernarda in Marko Fink.

Že vnaprej obveščamo rojake, da naj ju pridejo tistega dne poslušat v Colon, saj bodo tako deležni velikega glasbenega užitka, obenem pa pozdravili naša svetovno priznana pevca.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12	13		14		
15			16			17	18		
	19		20		21		22		
23		24			25		26	27	
28		29	30		31		32		
33			34			35	36		
		37		38	39				
40	41		42		43			44	
45			46				47		

VODORAVNO: 1. Najbolj navadno orodje. 6. Celina. 11. Slonov zob. 12. Velika lesena posoda. 14. Znova. 15. Del cerkve. 16. Do vrha nalita. 18. Uporniška organizacija v Španiji. 19. Velik uničujoč ogenj. 21. Predloga za laške organizacije. 23. Predlog. 24. Zadnja beseda v angleških filmih. 25. Gol, brez obleke. 26. Osebnostni zaimek. 28. Rimski pozdrav. 30. Telesno slabo razvit. 32. Jesih. 33. Rilčasti kopitar. 35. Predvajam glasbeno ali dramsko delo. 37. Špansko žensko ime. 39. Nasprotno širokemu. 40. Oblika pomožnega glagola. 42. Naliti. 44. Členica, ki uvaja pogojni način. 45. Glavni števniki. 46. Se poslužim stola. 47. Vprežna žival.

NAVPIČNO: 1. Del kroga. 2. Rahlja

zemljo okrog rastline. 3. Izrastek na ptičji koži. 4. Znak za aluminij. 5. Glasbena sozvočja. 6. V slovnici ime za število. 7. Republika Slovenija. 8. Znamka avtomobilov. 9. Ime mesta Ptuj v rimskem času. 10. Očka. 13. Znak za aluminij. 16. Trebušna slinavka. 17. Pojav lastnosti davnih prednikov. 20. Prislov časa. 22. Kemični znak za srebro. 23. Sonce zaide za obzorje. 27. Arabsko moško ime. 29. Pripovedne pesnitve. 31. Šesta stopnja glasbene lestvice. 32. Otok v Jadranskem morju. 34. Pritok Donave, izvira v Švici. 36. Nosilec dednih lastnosti. 38. Oblika pomožnega glagola. 39. Glava družine. 41. Veznik. 43. Predlog. 44. Pomožni glagol v prihodnjem času.

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

MANJ BREZPOSELNIH

Konec marca je bilo v Sloveniji registriranih 103.614 brezposelnih oseb, kar je v primerjavi s februarjem za 1,3 odstotka manj, glede na lanski marec pa se je število brezposelnih zmanjšalo za 5,9 odstotka. V letošnjih prvih treh mesecih je bilo v Sloveniji v povprečju registriranih 104.904 brezposelnih oseb, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem 7,5 odstotka manj.

KONEC DUTY FREE SHOP

Prostocarinske prodajalne na cestnih mejnih prehodih z Italijo in Avstrijo se bodo do 31. maja preoblikovale v mejne prodajalne in od 1. junija dalje poslovale po običajnih davčnih in carinskih pogojih. Podlaga za preoblikovanje je določil zakon, ki je v veljavo stopil sredi marca, in je eden izmed zakonov, ki so potrebni za vstop v EZ.

ČETRTRA UNIVERZA

V okviru Valvasorjevega raziskovalnega centra Krško nastaja projekt o Univerzi jugovzhodne Slovenije; župani Brežic, Krškega in Sevnice pa so podpisali sklep o sodelovanju Posavja pri njegovi uresnitvi. Med drugim so zapisali, da bi kazalo območje Univerze jugovzhodne Slovenije razširiti na Dolenjsko, Belo Krajino, Kozjansko ter del Slovenije proti Zasavju. Sedež univerze bi bila Kostanjevica na Krki, v vsaj študijski programa pa bi lahko vpisovali že v šolskem letu 2002/2003.

ZAVAROVANI POTOK

Začela je veljati odredba o začasnem

zavarovanju Mirtoviškega potoka, ki jo je izdal minister za okolje in prostor Janez Kopač. Na zavarovanem območju levega pritoka Kolpe pri Mirtovičih s sotesko in povirnimi grapami je po objavi uredbe v Uradnem listu prepovedano slabšati kakovost voda, spreminjati vodni režim, odmetavati ali odlagati odpadke, slabšati kakovost tal, graditi ali postavljati objekte ali naprave in izvajati druge posege, ki bi spremenili življenjske razmere rastlin in živali. Odredba sicer dovoljuje gospodarsko izkoriščanje vode kot naravnega vira na zaščitenem območju, vendar le na podlagi dovoljenj za poseg v prostor.

KONEC ISKANJA

Po desetih dneh iskanja je reševalnim ekipam Rudnika Trbovlje Hrastnik uspelo najti vse ponesrečene rudarje. Zadnjega od petih ponesrečenih rudarjev je našla redna delovna ekipa rudarjev jame Ojstro v vpadniku na koto 66. Rudarji so se od svojih kolegov poslovili na spominski slovesnosti v hrastniškem Delavskem domu. Reševalna akcija, ki se je začela takoj po nesreči, je bila ena najtežjih in najdaljših reševalnih akcij v zasavskih premogovnikih.

NAGRADA PELEAS SLOVENKI

Slovenska pisateljica Brina Švigelj Merat, ki živi v Franciji in piše tako v slovenskem kot francoskem jeziku, v svoji novi domovini pa objavlja pod imenom Brina Svit, je za svoj roman Smrt slovenske primadone, preveden iz slovenščine, dobila francosko literarno nagrado Peleas.

Slovenija in šport

TAEKWONDO

Slovenska mladinska in članska reprezentanca v taekwondoju v slogu ITF je na evropskem prvenstvu v Španiji osvojila sedem medalj - zlato, štiri srebrne in dve bronasti. Prvo ime ekipe je bil mladinec Luka Andrej, ki je v kategoriji do 70 kilogramov postal evropski prvak. Drugi mesti sta v mladinski konkurenci osvojila Jure Mlakar (do 63 kg) in Mitja Potočnik (do 70 kg), v članski pa Mateja Raboteg (do 52 kg) in Sladžan Stokanič (do 63 kg).

DRUGO MESTO ALENKI BIKAR

Vrhničanka Alenka Bikar je na atletskem mitingu IAAF na Martiniqueu s časom 23,23 osvojila drugo mesto na 200 metrov, na enkrat krajši razdalji (100 m) pa je bila s časom 11,31 četrta.

SLOVENC I IN RAGBI

Slovenska reprezentanca v ragbiju do 18 let je na kvalifikacijskem turnirju za nastop na svetovnem mladinskem prvenstvu leta 2002 osvojila tretje mesto. Na ljubljanskem turnirju je Slovenija v polfinalu izgubila s Hrvaško s 6:60, v tekmi za tretje mesto pa je premagala Avstrijo z 29:17. V finalnem srečanju je Hrvaška ugnala Madžarsko s 45:5.

URA TEČE, NIČ NE REČE...

Ura zamujena je za vedno zamujena.

Vaši prihranki, se bodo povečali,

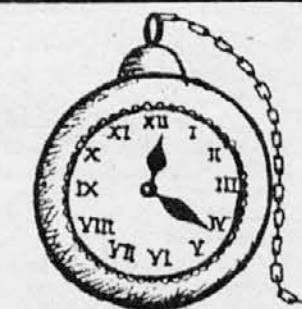
če jih varno in donosno naložite.

Sloga vam daje lepe možnosti.

S Karto Slogo imate veliko uslug, poleg še udeležbo pri žrebanju za tri nagrade:

- 1) 2000 dolarjev
- 2) 1000 dolarjev
- 3) 500 dolarjev

4656-6565

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

PONOVI KONCETNI NASTOP

ANTONA SOLERJA

Slovenskemu, pa tudi argentinskemu občinstvu je mladi in nadarjeni slovenski pianist Anton Soler dobro znana osebnost. V torek, 22. t.m. bo Anton Soler spet nastopil kot solist z orkestrom APO na koncertu, ki ga organizira Sociedad Espanla de Cultura v Quilmesu, ter bo izvajal Lisztovo Ogrsko rapsodijo. Želimo mu veliko uspeha.

VELIČASTNO VSESLOVENSKO ROMANJE V LUJAN

Jasno, po celotedskem dežju umito nebo je pozdravljalo v nedeljskih urah slovenske naseljence, ki so hiteli na poseben vlak, ki jih je popeljal v Lujan. Tja so pripeljali tudi avtobusi slovenske rojake iz raznih predelov Buenos Airesa. V Lujanu so se jim pridružili romarji iz Rosaria, Mar del Plate, Chapadmalala in La Plate ter so odšli skupaj v sprevodu s kolodvora do bazilike, v katero so vstopili s papeško, argentinsko in slovensko zastavo na čelu.

Po pridigi Borisa Komana je daroval Anton Orehar sv. mašo, ki jo je spremljalo ljudsko petje.

Slovenija moja dežela

Povsod je strah, povsod je smrt

Povedali smo že, kako so prišli Turki v Evropo. A najprej moramo pojasniti, da Slovenija nikoli ni prišla pod turško oblast. Najbližja turška zemlja je bila Bosna, ki pa ni bila tako oddaljena. Od tam so Turki imeli samo dan ježe do naših pokrajin. In tamkajšnji turški poglavarji, paše in begi, so na svojo pest kar radi vdrali po okoliških pokrajinah, jih ropali in nagražili plen. Tako so prihajali tudi v vso Slovenijo, na Kranjsko, Štajersko, Primorsko in celo Koroško.

Prvi turški vpad na Kranjsko je bil leta 1408 v okolico Metlike. Zadnji vpad pa je bil leta 1559 na kočevsko in ribniško področje do Cerknice in Planine.

Vmes pa so prihajali skoraj vsako leto, velikokrat tudi večkrat. Najbolj je trpela Bela krajina, ker je pač bila najbližja, velikokrat so obiskali Dolenjsko, predvsem Ribnico ali Kočevje, segli mimo Ljubljane daleč na Koroško, napadli so tudi Štajersko do Maribora, Celja in Ptuja, prišli so na Notransko, preko Istre so napadali Primorsko do Gorice ali Trsta, nekajkrat pa so prišli prav v Prekmurje. Divjali so praktično čez vso Slovenijo. Ljubljane niso nikoli zasedli, utaborili pa so se pred njo in požgali okolico, cerkev sv. Petra itd. Isto se je dogodilo z drugimi mesti. Tudi gradov niso zajeli, pač pa požgali veliko vasi.

Njihova taktika je bila hitrica. Prišli so na iskrih lahkkih konjih nepričakovano, planili v vas, jo požgali, polovili kmete in naropali, kar se je dalo, gradov niso oblegali, ker bi jih to zadržalo, hitro prejahali Slovenijo, se pojavili na najbolj nepričakovanih krajih in se tudi čimprej vrnili v Bosno.

Tudi njihova oprema je bila primerna za to taktiko. Niso imeli težkih oklepov, njihovi meči so bili lahki in kratki, konji hitri in iskri, kar je bilo vse v nasprotju s tedanjim zahodno opremo: težki oklepi za viteze in konje, težki dolgi meči.

Tudi glede plenjenja jim je šlo za hitrost. Stare ljudi so pobili, ker so jim bili v

Sultan Sulejman

oviro, moške prodali doma za sužnje, mladenke povedli v hareme, mladeniče pa namenili za janičarje. Če so zajeli plemiče, so jih morali cesar, pokrajine ali sorodniki odkupiti za težke denarje, kar pa seveda ni prišlo v poštev za kmete. Žal so imeli tudi ujetnike domačine za vodiče. Če so zasegli živino in jo gnali domov, jim večkrat škodovalo, ker so se s tem upočasnili in so jih krščanski vitezi dohiteli

in potokli.

To ropanje Turkov je pustilo globoke sledi v ljudstvu. Poznane so narodne pesmi, ki govorijo o Turkih, zgodbe in tudi poznejša literarna dela npr. Jurčičev Jurij Kozjak je najbolj poznano.

Osebne novice

Rojstvo: V družini Sandija Gaserja in Marijane roj. Bitenc se je 6. aprila rodil prvorojenec **Matjaž Aleksander**.

Srečnim staršem čestitamo!

Krst: V cerkvi Marije Pomagaj je bil krščen **Matjaž Godec**, sin dr. Štefana in lic. Danijele L. Avguštin. Botrovala sta Nevenka Godec Zupanc in dr. Marija Avguštin. Krstil je župnik Franc Cukjati.

Srečnim staršem iskreno čestitamo.

Smrti: V Lanus Este je v 74. letu umrl **Valetin Fatur**, v Slovenski vasi **Angela Ravnikar** (91) in v Ramos Mejiji **Irina Kocmur** (9 mesecev).

Naj počivajo v miru!

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena je odbor stranke Nova Slovenija območje Argentina daroval 100,00 pesov namesto cvetja na grob gospe Ivi Pregelj Vivod. - Prof. Pavlinka Lenarčič pa je darovala 50,00 pesov v spomin tete Milene Dobovšek. **Bog povrni!**

Žalni praznik spomina in pričevanja DOMOBRANSKA PROSLAVA

Nedelja, 3. junija 2001, ob 16. uri v Slovenski hiši
Počastili bomo vse žrtve komunistične revolucije

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov
in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653
Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

V okviru praznovanja
30-letnice MPZSJ bo v soboto,
19. maja, ob 20.30 uri v slovenski
cerkvi Marije Pomagaj
zborovsko srečanje

V sredo, 2. maja je umrla gospa

IVA VIVOD

Pokojna je bila sodelavka Prešernove šole ter častna članica društva.

Priporočamo jo v molitev.

Odbor Društva Slovenska Pristava

Slovenski Dom San Martín

Vas lepo vabi na praznovanje 41. obletnice Slovenskega Doma
San Martín v nedeljo 20. maja 2001

Program:

10. ura Imenovanje Boulevard-a República de Eslovenia
(Av Pte. Perón - entre Riobamba y Congreso - San Martín)

11.30 uri Sveta maša za vse žive in rajne rojake našega doma
(v kapeli kolegija Sagrado Corazón)

13. ura Skupno slovesno kosilo v našem domu

15.30 uri Kulturni program: Slavostni govor: *Darinka Zorec*
Igra „Modra Vrtnica“ - V režiji Lojzeta Rezlja

Sledi prosta zabava. Sodeluje orkester *Štirje Fantje Špilajo*.

Prijave za kosilo, telefon: 4753 0997

R. Carrillo 2362/66 (1650) San Martín - Buenos Aires - Argentina email: domsanmartin@aol.com

Slovenski mendoški oktet in skupina Los chañares

vabita na

poslovilni koncert

pred potovanjem v Severno Ameriko

v soboto, 26. maja, ob 20.30 uri v Našem domu v San Justu

Po koncertu prosta zabava in na razpolago večerja ter mendoško
vino v spodnji dvorani (prijave na tel.: 4441-5528)

Obvestila

SOBOTA, 19. maja:

Zborovsko srečanje v organizaciji
MPZSJ ob 20.30 v Slovenski hiši.

Redni pouk Srednješolskega tečaja,
ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 20. maja:

Obletnica v Slovenskem domu v
San Martinu s celodnevno prireditvijo.

PETEK, 25. maja:

Mladinski športni turnir.

SOBOTA, 26. maja:

Koncert pred potovanjem v Severno
Ameriko Slovenskega mendoškega okteta
in skupine Los Chañares, ob 20.30 uri v
Našem domu v San Justu.

NEDELJA, 27. maja:

Žegnanje v Slovenski hiši.

SREDA, 30. maja:

Učiteljska seja ob 20. uri v Slovenski
hiši.

SOBOTA, 2. junija:

Redni pouk Srednješolskega tečaja,
ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 3. junija:

Spominska proslava žrtev revolucije,
ob 16 v Slovenski hiši.

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Presidente: Antonio Mizerit
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: (54-11) 4636-0841

Telefax: (54-11) 4636-2421

e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Za Društvo Zedinjena Slovenija:

Tone Mizerit

V tej številki so sodelovali še:

Gregor Batagelj, Pavlina Dobovšek,
Milena Ahčin, Irena Fajdiga, Marko
Fink, Marjana Pirc, Marko Vombergar
informativna agencija STA

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA
dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.;
ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za
pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto
80 USA dol. za vse države.

Čeke:

v Argentini na ime „Eslovenia Libre“
v inozemstvu na ime „Antonio Mizerit“

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

PORAVNAJTE NAROČNINO!

„Bodi zvest do smrti

in dal ti bom venec življenja“ (Raz 2,10)

Sobratom duhovnikom in vsem, ki ste ga poznali sporočamo, da
je 29. aprila v 81. letu starosti umrl v Longchampsu

g. Janez Malenšek

ŽUPNIK V POKOJU

Žalujoči:

brat Jože

sestre: Mici, Tinca in Alojzija

ter ostalo sorodstvo;

msgr. Mirko Grbec, župnik

in farani Longchamps.

Longchamps, Čermošnjice pri Novem mestu, župnija Stopiče

»Jaz sem Pot, Resnica in Življenje«

Jn. 14, 5-6

Vdani v božjo voljo, sporočamo prijateljem in znancem, da je po
nekajletnem bolehanju 8. maja odšla po večno plačilo v 91. letu starosti
naša draga mama:

Angela Ravnikar, por. Gorenšek

Svoji smo hvaležni vsem, ki ste mamo obiskali in ji stali ob krsti, ali spremljali na
pokopališče v Rafael Calzada ter zanjo molili. Posebna hvala gg. Franciju Urbanija in Janezu
Petku, ki sta vodila molitve ob slovesu.

Žalujoči:

Soproj: Karel Gorenšek

Svakinje in svak: Kristina, Jožica in Stanko z družinami

Hčerki: Rezka in Ana Marija

Zeta: Srečo in Eduardo

Vnuki: Marjanca, Pavle, Monika, Marijela in Martin

Pravnuki: Tomaž, Sebastian, Aleš in Federiko.

Argentina, Slovenija, Avstrija.